

PÁLFFY GÉZA

A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században

(História könyvtár: Monográfiák 27.)

Budapest: História – MTA Történettudományi Intézete, 2010. 564 oldal

Pálffy Géza könyve a Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia ez ideig szisztematikusan alig kutatott, 16. századi sokrétű kapcsolatrendszerét vizsgálja. A kötet elsősorban azt a folyamatot elemzi, hogy az 1526. évi mohácsi csatát követően a megmaradt magyar állam miként csatlakozott a Habsburgok Közép-Európában német-osztrák, magyar és cseh területekből létrejövő ún. összetett államához (*composite state*). A monográfia részletesen feltárja, hogy a katonai, pénzügyi és gazdasági téren egyaránt erős integráció ellenére a Magyar Királyság mily módon tudta megőrizni különleges pozícióját a Bécsből, majd a századvégen részben Prágából irányított Habsburg államszövetségben. Magyar, osztrák, szlovák és horvát levéltárakban végzett kutatásokra építve a szerző számos területen hoz újdonságokat és árnyalja eddigi ismereteinket. Feltérképezi, hogy a magyar arisztokraták, főpapok és nemesek miként vettek részt a bécsi és prágai uralkodó udvarbeli döntéshozatalban. Részletesen bemutatja az oszmánok ellen Magyar- és Horvátország területén kiépített új határvédelmi rendszert, valamint külön fejezetekben foglalkozik a Magyar Királyság sokrétű (katonai, pénzügyi, gazdasági) közép-európai szerepével (mint védőbástya, meghatározó jövedelemforrás és éléskamra) is. A kötet kiemelt figyelmet szentel a szuverenitás intézményeinek (országgyűlés, koronázás, vármegyék) és szimbólumainak (korona, címerek, zászlók, pecsétek) is, érzékletesen bemutatva, miként volt lehetséges a több területen erős centralizáció ellenére a királyság szuverenitásának és a magyar rendek befolyásának megőrzése, azaz miként maradhatott meg a Magyar Királyság a közép-európai Habsburg Monarchia legönállóbb államának. A monográfia összességében számottevő mértékben módosítja azt a hagyományos felfogást, amely a kora újkori magyar történelmet a Habsburg-dinasztiából származó magyar uralkodók ellen vezetett szabadságharcok sorozataként mutatja be.